

EINBLICKE IN DIE LEBENSVERHÄLTNISSE

TAFEL 9 – 11

NAHLÉDNUTÍ DO ŽIVOTNÍCH POMĚRŮ

TABULE 9 – 11

Arbeiterheim Jägerndorf
Dělnický dům v Krnově

Alte Genossen berichten, wie sie regelrecht „in die Partei hineingeboren“ wurden, bei den Kinderfreunden und Roten Falken, im Arbeiter-Turn- und Sportverband ATUS und in der Sozialistischen Jugend aufwuchsen und vielleicht sogar mit ihren Eltern und Geschwistern mit den Naturfreunden die Wochenenden erlebten. Die Volkshäuser und Arbeiterheime zahlreicher sozialdemokratischer Ortsorganisationen spielten hierbei eine große und wichtige Rolle. Denn selbst kinderreiche Familien wohnten oft in nur zwei Räumen; Unfall-, Invaliden- und Krankenversicherung gab es fast keine; die offizielle wöchentliche Arbeitszeit war oft mehr als sechzig Stunden. Die sozialistischen Parteien und ihre Organisationen boten ihren Mitgliedern Rat, Hilfe und sozialen Halt.

Werbeaktion am Wahltag: Jugendgruppe „Freiheit“ aus Marschendorf

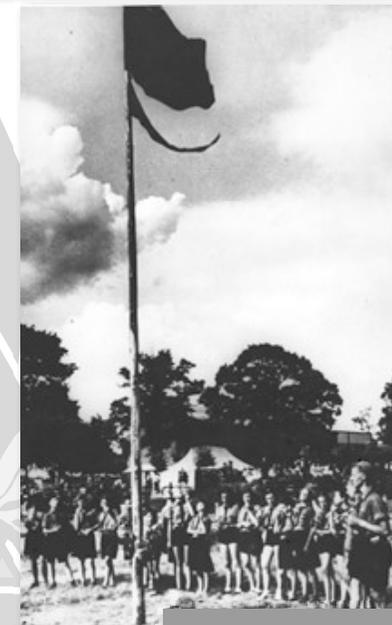
Náborová akce v den voleb: mládežnická skupina „Svoboda“ z Horního Maršova

Lagerfeuer und Romantik: Eine sozialdemokratische Jugendgruppe aus Eger, 1930

Táborák a romantika: Sociálně-demokratická mládežnická skupina z Chebu, 1930

Stáří soudruzi uvádějí, jak se vyložené „narodili do strany“, jak vyrostli v organizacích Kinderfreunde a Rote Falken, Arbeiter-Turn- und Sportverein ATUS a v Sozialistische Jugend a jak možná dokonce proživali víkendy se svými rodiči a sourozenci, milovníky přírody. Lidové domy a dělnické domy četných sociálně demokratických organizací přitom hrály velkou a důležitou roli. Protože dokonce i rodiny s více dětmi často žili ve dvou místnostech; neexistovalo úrazové pojištění, pojištění pro případ invalidity ani zdravotní pojištění. Oficiální týdenní pracovní doba byla často delší než šedesát hodin. Socialistické strany a jejich organizace nabývaly svým členům poradenství, pomoc a sociální oporu.

Falken-Lager 1930
Sokolský tábor 1930

Mitgliedsausweise der Kinderfreunde, des Arbeiter-Turn- und Sportverbandes und der Sozialistischen Jugend

Členské průkaz dětského oddílu „Kinderfreunde“, tělovýchovného spolku „Arbeiter Turn- und Sportverbandes“ (ATUS) a spolku „Socialistická mládež“ (Sozialistische Jugend – SJ)

Kreisturnfest auf der Egerer Festwiese, Pfingsten 1925. An die 10.000 TurnerInnen nahmen daran teil.

Kreisturnfest (okresní sportovní slavnost) na chebské louce, svatodušní svátky (letnice) 1925. Této slavnosti se zúčastnilo 10 000 sportovců a sportovkyň.

Eine der größten Organisationen der sudetendeutschen Sozialdemokratie war der Arbeiter-Turn- und Sportverband (ATUS). - Ende des 19. Jahrhunderts entstanden überall, besonders aber in Böhmen Arbeiter-Turnvereine. 1909 schlossen sich die Vereine zum österreichischen Arbeiter-Turnerbund zusammen und zählten 1914 schon 16.000 Mitglieder. Die große Zeit der Arbeiter-Turnbewegung begann aber erst 1919 mit der Gründung des Arbeiter-Turnerbundes in Aussig. Er umfasste mit der Zeit Vereine in so gut wie allen Sportarten, inklusive Tennis und Schach. Zehntausende von Teilnehmern besuchten die Arbeiterturnfeste des ATUS. Außerdem gab der Verband Zeitschriften heraus und betrieb ein eigenes Sportversandhaus. Bei seiner gewaltsamen Auflösung durch die Nazis verzeichnete der Verband mehr als 1100 Vereine mit ungefähr 88.000 Mitgliedern, darunter 20.000 TurnerInnen.

Arbeiter-Turn- und Sportverein in Petschau bei Karlsbad

Tělovýchovný dělnický spolek Arbeiter-Turn- und Sportverein(ATUS) v Bečově u Karlových Varů

Fahnenweihe des Arbeiter-Turn- und Sportverbands Arbeisau bei Aussig
Svěcení praporu tělovýchovného spolku ATUS ve Varvažově u Ústí nad Labem

Jednou z největších organizací sudetoněmecké sociální demokracie byl Arbeiter-Turn- und Sportverband (ATUS). Na konci 19.století vznikaly všude, zvláště pak v Čechách Arbeiter-Turnvereine. V roce 1909 se spolky sdružily do rakouského Arbeiter-Turnerbund a v roce 1914 již měly 16.000 členů. Velká doba cvičebního hnutí pracujících začala ale až v roce 1919 založením Arbeit-Turn- und Sportverband v Ústí. Časem zahrnoval spolky a sdružení v téměř všech druzích sportu, včetně tenisu a šachů. Desetitisíce členů navštěvovali slavnosti cvičení organizace ATUS. Kromě toho vydával svaz časopisy a provozoval zasilatelský dům se sportovním zbožím. Při svém násilném rozpuštění nacisty měl svaz více než 1100 sdružení a spolků s přibližně 88.000 členy, mezi nimi 20.000 cvičenců a cvičenkyň.

1. Bundesturnfest in Karlsbad 1924 – Sieger im Hürdenlauf wurde Franz Liebisch aus Krochwitz.

1. Bundesturnfest (1. spolková sportovní slavnost) v Karlových Varech 1924 – vítězem v překážkovém běhu se stal Franz Liebisch z Chrochvic (část města Děčín)

ATUS-Wintersport
ATUS-zimní sportování